

kan man ikke, uden at man ad en Omvei kommer tilbage og siger: ja, vi begrænse dog Begrebet af disse Samfund anderledes, vi forlange, at de alle, uagtet vi kalde dem bestaaende, skulle være anerkjendte og autoriserede, og det er ubilligt at fordrø af Staten, at den skal udfinde kunstigt formede Forskrifter om Vidner o. s. v., for at dog Hovedhandlingen kan foregaae i Samfundets egne Sammenkomster. Staten er fuld berettiget til at sige: gjør hvad I ville med Hensyn til Eders Samvittighed og Tro, men giv mig isorvelen den Sikkerhed, jeg i den borgerlige Ordens Navn forlanger. Dette er, troer jeg, det Væsentligste, man må holde fast paa.

Det Samme er det, som gjentager sig i Anvendelsen af Trolovelsen. Vi vide Alle, at Trolovelsen er en forældet Skik; den i Lovens omtalte Trolovelse er forspunden af Livet; naar man nu altsaa vil gjenoplive den, maa det enten skee saaledes, at man gjenopliver den som en reen borgerlig Act (Hør!), hvorved Præstens Deeltagelse ikke har noget Præsteligt ved sig, men saa seer jeg ikke, hvorfor man hellere skulde gjenoplive en saadan Act, end omdanne den efter Tidens Skikke og Forhold, eller ogsaa maa man ved at oplive den gamle Trolovelse ville anbringe det, jeg kaldte det halve Skin af Kirkelighed, og det er, det jeg ønsker — og jeg gjør det med den største Hengivenhed for Kirken — at Kirken maa blive fri for (Hør!). Jeg veed vel, at der er Andre, som sige: ja, denne Hengivenhed for Kirken skal gaae videre, den skal lade Kirken meget mere fri; ja, derom komme vi vel til at tale, naar Kirken selv har kunnet tale, men det foreligger, troer jeg, aldeles ikke nu; hvor vi ere udenfor Kirken, der skulle vi vide at handle ifølge deraf.

Det er dette, som forekommer mig at være det Principielle; der er vel Enkeltheder, som jeg ellers maaskee kunde gaae ind paa at gjøre Bemærkninger ved, men jeg troer, at det er noget Underordnet. Jeg troer, at i det, jeg her har udviklet, hvilket slutter sig til hvad den ærede Ordfører har udtalt, ligger Grunden, hvorfor man skal stemme imod Endringsforslaget som et Forslag, der kun i det første Øieblik tilfredsstiller en Følelse, som ogsaa jeg

har havt, og som Mange af os vilde have havt ondt ved at overvinde, men som vi maa nedkæmpe, og lader os erkende, at Overgangen iøvrigt vil lettes os særdeles meget, thi praktisk vil det borgerlige Vægfæst i Danmark i lang Tid faae en overordentlig indskrænket Anvendelse; dog, det er ikke det, der er Spørgsmaal om, men der er Spørgsmaal om Virkeliggjørelsen af den Ret, som nu engang er indrømmet. — Jeg har nolet med at gaae ind paa denne Sag, men nu, da jeg er gaaet ind paa den, er jeg gaaet ind paa den med Bestemthed og Fasthed. (Bravo! Hør!).

Formanden: Jeg skal hermed slutte Forhandlingerne for idag, og fastsætte næste Møde til paa Mandag Kl. 12. Dagsordenen for dette Møde vil være: Fortsættelse af nærværende Sags 2den Behandling.

Mødet hævet Kl. 4.

76de Møde.

Mandagen den 27de Januar.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Krieger) har tilfrevet mig, at han ønsker med Thingets Samtykke at stille følgende Spørgsmaal til Indenrigsministeren: Hvilken Beslutning er tagen i Anledning af det til Ministeriet henvisste Andragende om de Hjølnæsholmiske Gudsforhold? — Rigsdagsmanden for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har tilfrevet mig, at han agter at indbringe i Thinget Lovforslag om en midlertidig Bestemmelse angaaende Amtsraadenes Sammensætning i Danmark med Undtagelse af Bornholm.

Vi fortsætte dernæst 2den Behandling af Lovforslaget om Troessfrihed. — Rigsdagsman-